

द्राक्षांवर प्रक्रिया करुन महाराष्ट्रात
उत्पादित करण्यात आलेल्या वाईन
उद्योगाला विक्रीकरात प्रशासकिय सवलत
दिनांक ३१ मार्च २००५ पर्यंत देण्याबाबत

६४

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक. विकअ ११.०४/प्र.क्र. ५७/कराधान-१
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक १९ मार्च २००५

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्रात द्राक्ष लागवडीस प्रोत्साहन देण्याकरिता तसेच शेतीवर आधारीत उत्पादनांना प्रोत्साहन देण्याच्या दृष्टीकोनातून ऑक्टोबर, २००१ मध्ये महाराष्ट्र शासनाने द्राक्ष प्रक्रिया धोरण जाहिर केले होते. उद्योग विभागाने सादर केलेल्या प्रस्तावावर मंत्रिमंडळाने दि. १८.८.२००४ रोजी झालेल्या बैठकीत असा निर्णय घेतला आहे कि, द्राक्ष प्रक्रियेवर आधारित स्थापन झालेल्या वाईन घटकाच्या उत्पादनावर उत्पादन शुल्काचा दर शुन्य टक्के करण्यात यावा व ४ टक्के दराने विक्रीकर आकारण्यात यावा. वित्त विभागाचे याबाबत असे मत होते कि, एकसमान न्यूनतम धोरणानुसार मूल्यवर्धित कर योजनेचा विचार करता वाईनवरील कराचा दर २०% पेक्षा कमी करता येणार नाही. वाईनवरील कराचा दर २०% हून कमी करणे हे राष्ट्रीय पातळीवर झालेल्या मतैक्याशी विसंगत ठरेल व एक समान न्यूनतम धोरणाचा भंग होईल. संबंधितांनी शासनाच्या असे निदर्शनास आणले की, उद्योग विभागाने निर्गमित केलेल्या दिनांक २४ फेब्रुवारी २००४ च्या शासन निर्णयानुसार महाराष्ट्रात द्राक्ष उत्पादन प्रक्रियेपासून उत्पादित झालेल्या वाईनवर शुन्य टक्के उत्पादन शुल्क आहे व या द्राक्षाच्या वाईनवर ४% दराने विक्रीकर आहे, त्याप्रमाणे काही उत्पादकांनी या विक्रीवर ४% विक्रीकर वसूल केलेला आहे. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने वित्त विभागास असे कळविले की, शासकीय धोरणानुसार बरेच द्राक्ष वाईन उत्पादक घटक स्थापन झाले आहेत आणि शासनाने जाहिर केलेल्या धोरणानुसार महाराष्ट्रातील द्राक्ष वाईनच्या खपातही वाढ होत आहे. शासनाने जाहिर केलेल्या धोरणावर अवलंबून द्राक्ष वाईन घटक स्थापन झालेले आहेत व त्यानुसार वाईनची विक्रीकरून ४% दराने कर वसूल केलेला आहे. या सर्व बाबींचा विचार करता आता या टप्प्यात उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाचे धोरणामध्ये वित्त विभागाने सूचविलेल्या कर विषयक सूचनेबद्दल बदल करणे योग्य होणार नाही व वित्त विभागाने याबाबत पुनर्विचार करावा असे उद्योग विभागाने पुन्हा प्रतिपादन केले.

२. काही उत्पादकांनी द्राक्ष वाईनवर २०% दराने विक्रीकर गोळा केलेला आहे तर काही व्यापाऱ्यांनी ४% दराने विक्रीकर वसूल केलेला आहे. परंतु, राष्ट्रीय एकमत झालेल्या समान न्यूनतम कर दर विचार करता

२०% पेक्षा कमी विक्रीकर वाईनवर लावणे योग्य होणार नाही. सर्व बाबींचा सर्वकष विचार करून दिनांक ३१.३.२००५ पर्यंतचा कालावधीसाठी विक्रीकरात प्रशासकीय सवलत मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार विचारांती शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय

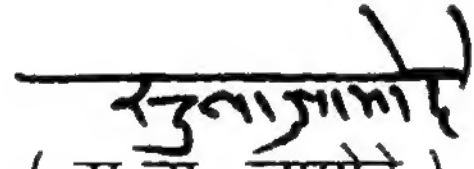
(अ) राष्ट्रीय एकमत झालेल्या एकसमान न्यूनतम दरामध्ये फेरफार करता येत नसल्याने ज्या व्यापाऱ्यांनी २० टक्के कर वसूल केलेला आहे त्या व्यापाऱ्यांच्या बाबतीत कोणत्याही प्रकारची सूट देण्यात येऊ नये,

(ब) ज्या व्यापाऱ्यांनी उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने प्रसिध्द केलेल्या शासन निर्णयानुसार ४ टक्के विक्रीकर वसूल केलेला आहे त्यांच्या बाबतीत त्यांच्यावर येणारे वाढीव १६ टक्के करदायित्व त्या अनुषंगाने येणारे व्याज व शास्तीसह प्रशासकीय सवलतीद्वारे माफ करण्यात यावे. ही सवलत दिनांक ३१ मार्च २००५ पर्यंतच असेल.

(क) सदर प्रशासकीय सवलत केवळ महाराष्ट्रातील द्राक्ष उत्पादक व त्यापासून उत्पादित द्राक्ष वाईनच्या बाबतीत मर्यादित.

३. सदर प्रशासकीय सवलत मंजूर करण्याचे अधिकार विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना देण्यात येत असून आवश्यकतेनुसार सदर अधिकार, आयुक्तांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील अपर विक्रीकर आयुक्त, विक्रीकर उप आयुक्त (प्रशासन), सहाय्यक विक्रीकर आयुक्त (प्रशासन) अथवा त्या दर्जाखालील इतर संबंधित अधिकाऱ्यांना पुन्हा प्रदान करण्याचे अधिकार विक्रीकर आयुक्तांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

४. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.ना. जामोदे)

शासनाचे उप सचिव

प्रत:-

माहितीसाठी व आवश्यक त्या पुढील कार्यवाहीसाठी सादर अग्रषित.

- १) महालेखपाल (लेखा परीक्षा) - १ महाराष्ट्र, मुंबई.
- २) महालेखापाल (लेखा परीक्षा) २ महाराष्ट्र, नागपूर
- ३) संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र, मुंबई
- ४) विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, विक्रीकर भवन, ८ वा मजला, माझगांव, मुंबई ४०० ०१० (२० प्रती)
- ५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ६) निवासी लेखा परीक्षक, मुंबई
- ७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ८) निवड नस्ती, कराधान-१.